

ದೈತ್ಯ ಪಾಂಡಾ

ಚಂದ್ರ ಶೇಖರಯ್ಯ

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ನವಸಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಶ್ರೀ ಲೂಕೋಸ್ ವಲ್ಲತರ್ಯೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್.

ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀಯುತರಾದ

ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ

ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ಜಿ. ನಾರಾಯಣ

ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್

ಶಾಂತರಸ

ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ

ಗೊ. ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ

ಪಿ. ಎಸ್. ಶಂಕರ್

ಶಿವಶಂಕರ ಹಿರೇಮಠ

ಆರ್. ಎಸ್. ರಾಜಾರಾಮ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಲ್. ಜಿ. ಸುಮಿತ್ರ

ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ

ಶ್ರೀಯುತರಾದ

ಎಸ್. ಜಿ. ನಾಗಲೋಟಮಠ

ಕೆ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ

ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಸಿ. ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಬಿ. ಎ. ಶ್ರೀಧರ

ಲಿಂಗದೇವರು ಹಳೆಮನೆ

ಭ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರರಾವ್

ಭಕ್ತಪ್ರಿಯ

ಎಂ. ಪಿ. ಪರಮಶೇಖರಯ್ಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾ ರಾಂಕುಮಾರ್

ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
ನವಸಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ-೯೫

ದೈತ್ಯ ಪಾಂಡಾ

ಚಂದ್ರ ಶೇಖರಯ್ಯ

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಂಪಿ-೫೮೩ ೨೧೧

DAITHYA PANDA : By CHANDRASHEKARAIHAH. Published by The Director of Prasaraṅga,
Kannada University, Hampi - 583 211, KARNATAKA.
First Impression 1994, Pp. ii + 26, Rs. 8.00

© Kannada University 1994

ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ
ಡಾ|| ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಪ್ರಸಾರಾಂಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಂಪಿ - ೫೮೩ ೨೧೧

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ
ಕೆ. ಮಕಾಳಿ

ಬೆಲೆ : ರೂ ೮.೦೦

ಮುದ್ರಕರು
ಪ್ರಿಂಟರ್‌ಪ್ಲಾಕ್
ದೇವಯಾನಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ೨೮/೨, ಗೌಡನಪಾಳ್ಯ,
ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಪುರ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೬೧.

ದೈತ್ಯ ಪಾಂಡಾ

ಚೀನಾ ದೇಶದ ಶಿಚುವಾನ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಉಲಾಂಗ್ ಎಂಬ ಅಭಯಾರಣ್ಯವಿದೆ. ಈ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂತಹುದೇ ಹನ್ನೆರಡು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯವೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೊಂಡ ಪೀಪಾಯಿಯ ಆಕಾರದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಇವು ಕರಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಕುಳ್ಳು, ನೋಡಲು ಕರಡಿಗಳಂತೆ ಕಂಡರೂ ಇವುಗಳ ಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪು-ಬಿಳಿ. ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಜಾತಿಯ ಬಿದುರು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಿದುರಿನ ಎಲೆ ಮತ್ತು ದಂಟನ್ನು ತಿಂದುಕೊಂಡೇ ಬದುಕುವ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಯಾವುವು ಗೊತ್ತೆ? ಅವೇ ದೈತ್ಯ ಪಾಂಡಾಗಳು! ನೋಡಲು ಈ ವನ್ಯಮೃಗಗಳು ಬಹು ಸುಂದರ! ಇವುಗಳ ಮರಿಗಳಂತೂ ತುಂಬಾ ಮುದ್ದು! ಆದರೆ ಈ ದೈತ್ಯ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಸಾಕಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಾಕಬಹುದು. ಅದೂ ಸಹ ತುಂಬ ಕಷ್ಟವೆಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಆನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ

ಚೀನಾದ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಒಂದು ನೋಟ

ಈ ಪಾಂಡಾಗಳ ಉಳಿವೂ ಈಗ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎರಡು ಬಗೆಯದು. ಪಾಂಡಾಗಳ ಚೋರರ ಹಾವಳಿ ಒಂದನೆಯದಾದರೆ, ಇವುಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತಾರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವುದು ಎರಡನೆಯದು. ಒಂದು ಬೆಳೆದ ಪಾಂಡಾದ ಚರ್ಮ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! ಇನ್ನು ಬದುಕಿರುವ ಪಾಂಡಾದ ಬೆಲೆ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು! ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಚೋರರ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಗಾರರ ಹಾವಳಿ. ಇನ್ನು ಇವುಗಳ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಸ್ತರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮರಮುಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು ನಡದೇ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಅಂದಮೇಲೆ, ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಪಾಂಡಾಗಳು ಇವೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ? ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಇವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಚೀನಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿಶ್ವ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ ನಿಧಿಯಿಂದಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ನೀಡಿವೆ. ಈಗ ಹಲವಾರು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಂಡಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರು ಎಂಬತ್ತಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಇದೊಂದು ಹಲವಾರು ತಜ್ಞರ, ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾಂಡಾ

ಪಾಂಡಾಗಳು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದು ಈಗೀಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮರಿಗಳು ಬದುಕುವುದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಪಾಂಡಾ ಮರಿಗಳು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಅದು ಈಗಲೂ ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಯಾಗುತ್ತದೆ! ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇದನ್ನು ಮುಖಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತವೆ. ತಾಯಿ, ಮರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಮೃಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗತಾನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮರಿಯಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ಪುಟ್ಟದಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ನೂರು ಗ್ರಾಂ ತೂಗಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು! ಇಂತಹ ಪುಟ್ಟ ಮರಿ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಿರಚುತ್ತದೆ! ಅದನ್ನು ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿ ಆನಂದ ಪಡುವವರೂ ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ! ಅದರ ಮತ್ತು ಅದರ ತಾಯಿಯ ಚಿತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಂತೂ ಪಾಂಡಾಪ್ರೇಮ ಈಗೀಗ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದೆರಡು ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಷ್ಟೇ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ಚೀನಾದ ಶಿಚುವಾನ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಹೋದರೂ ಅವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದು ಅಪರೂಪವೆ! ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಸಹ ಇವು ಕಾಣುವುದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೋ ಎರಡೋ! ಹೀಗೇಕೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಬೇಕಿರುವುದು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಬಿದುರು ಮತ್ತು ಅದು ಬೆಳೆಯುವ ಅರಣ್ಯದ ನಡುವಿನ ಅಪಾರ ಶಾಂತಿ! ಈಗ ಈ ಪಾಂಡಾಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಪಾಂಡಾಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಚೀನಾದ ಶಿಚುವಾನ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಈಗಂತೂ ತುಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಈಗ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳದವರೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯವಂತೂ ಈಗ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಆದರೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ತವರುಮನೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತಾರು ಬಗೆಯ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅಪರೂಪದ ಮೃಗಗಳಿವೆ. ಇಷ್ಟತ್ತು ಬಗೆಯ ಹಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ

ಹರಿದಾಡುವ ಜಂತುಗಳಿವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಒಂದು ಸುಂದರ ಲೋಕವೆಂದರೂ ಸರಿಯೇ! ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರಮೂವತ್ತು ಬಗೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಬಣ್ಣ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬುವಾದರೆ, ಗಾನ ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪು! ಜೊತೆಗೆ ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗ, ಚಿನ್ನದ ಕಾಡುಕೋಳಿ, ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ಕೋತಿ, ಟಾಕಿನ್ ಎಂಬ ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗಜಾತಿಯ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಮಹಾನ್ ಶ್ರೀಮಂತನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ! ಅಂದಮೇಲೆ ನೀವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ! ಈ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ ಲೋಕ ಹೇಗಿರಬಹುದೆಂದು! ಇಂತಹ ಅರಣ್ಯದ ಅಪಾರ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯೇ ಅಲ್ಲಿನ ದೈತ್ಯ ಪಾಂಡಾ.

ನೀವು ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬದುಕಿದ್ದ ಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನಮಗೆ ಸಿಗುವ ದಾಖಲೆಗಳೇ ಈ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು. ಪೂರ್ವ ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಬರ್ಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಂಡಾಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ. ಇವುಗಳು ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬದುಕಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅವಶೇಷಗಳು. ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಾಗಳು ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಇಂದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿವೆ. ವನ್ಯಮೃಗಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ದುಃಖ ತರುವ ಸಂಗತಿ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನ ಮೇರೆ ಮೀರಿದ ದುರಾಸೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ.

ಚೀನಾ ದೇಶದ ಜೀವಂತ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಈ ಪಾಂಡಾಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಅರಣ್ಯ ಹೇಗಿದೆ ಗೊತ್ತೇ? ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಅಡಿಗಳಿಗೂ ಎತ್ತರವಾದ ಪರ್ವತಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿದಾದ ಪ್ರಪಾತಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿನ ಕಣಿವೆಗಳಂತೂ ಮನಮೋಹಕ. ಈ

ಪರ್ವತಗಳ ಇಳಿಜಾರುಗಳಲ್ಲಿ, ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಬಗೆಯ ಬಿದುರು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಡುಗಳು ದೇವದಾರು ಮತ್ತು ಭದ್ರದಾರು ಮರಗಳಿಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಜೊತೆಗೆ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗಿಡಮರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮಳೆಗಾಲವೆಂದರೆ ಬರೀ ಮಳೆ! ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬರೀ ಮಂಜು! ಇನ್ನು ಚಳಿಗಾಲವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಒಂದೆರಡು ಅಡಿಗಳ ಹಿಮಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಗಿಡಮರಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಮದ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಗಲೂ ಮಳೆ ಬರುವುದುಂಟು. ವಸಂತ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಗಿಡಮರಗಳು ಚಿಗುರೊಡೆಯುತ್ತವೆ. ನೂರಾರು ಸಾವಿರಾರು ಬಗೆಯ ಹೂಗಳು ಅರಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಹಸುರಾಗಿರುವ ಬಿದುರೇ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ. ಮತ್ತೆ, ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಬಿದುರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪೆನ್ನಿಲ್‌ನಂತಹ ಚೂಪಾದ ದಂಟು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳ ಬಿದುರು ಅಂದರೆ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣ. ಆದರೆ ಭೂಮಟ್ಟದ ಇಳಿಜಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒತ್ತಾದ ಛತ್ರಿಯ ಬಿದುರು ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟಕಷ್ಟ! ಪಾಂಡಾಗಳು ಬೇಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಎಲೆ ಮತ್ತು ದಂಟನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಸಂತ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಒಣಗಿದ ದಂಟನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ! ಹೀಗೇಕೆ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಇದುವರೆಗೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಬಿದುರು ಎಲೆ ಮತ್ತು ದಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಸತ್ತ್ವಗಳಾದ ಸಕ್ಕರೆ, ಪಿಷ್ಟ, ಖನಿಜಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ತಿಂದ ಬಿದುರು ಎಲೆ ಮತ್ತು ದಂಟುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪಾಂಡಾಗಳ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಸರಳವಾದ ಅಂಗರಚನೆ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಯದು. ಇದು ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ಈ ರಚನೆ ಇದೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇದರ ದೇಹ ರಚನೆ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತೂ ಸಹಕರಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮೈ ಹೊತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಪಾಂಡಾಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೇಟೆ

ಸಿಗುತ್ತದೆ? ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಇದರ ವಿಕಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬಿದುರನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಹೇಗೋ ಕಲಿತ ಪಾಂಡಾ ಈಗಲೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾಂಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ! ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಬಿದುರು ಇದೆಯಲ್ಲ!

ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಂಡಾಗಳು ಶಕ್ತಿವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಿದುರು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ತಿಂದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಜೀರ್ಣವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ! ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟು ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀರ್ಣವಾಗದುದು ಸೆಗಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪಾಂಡಾಗಳು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಿದುರು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ತಿನ್ನುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸ! ಎಷ್ಟು ತಿಂದರೂ ಸವೆಯದ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಇವಕ್ಕೆ! ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪಾಂಡಾ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಶಿಬಿರವೊಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು ಶುರುವು ಮಾಡಿತಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ರುಚಿರುಚಿಯಾದ ತಿಂಡಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಂಡಿಕೊಡಲು ತೊಡಗಿದುದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬರಬರುತ್ತ ಇದರ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಯಾವುದೂ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತಿಂಡಿ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಶಿಬಿರದೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ದಾಂಧಲೆ ಮಾಡತೊಡಗಿತು! ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಹೆದರಿ ಓಡತೊಡಗಿದರು! ಒಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ ತಿಂಡಿ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಆ ಪಾಂಡಾ ಒಂದು ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೇ ಜಗಿದು ಪುಡಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ನುಂಗಿತಂತೆ! ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಿ ಅದರ ಹಲ್ಲುಗಳ ಶಕ್ತಿ. ಇಂತಹ ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ ಪಾಂಡಾಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತರಿಂದ ನಲವತ್ತು ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ ಬಿದುರು ಎಲೆ-ದಂಟುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದುಂಟು. ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪಾಂಡಾ ಮೂರು ಸಾವಿರದ ನಾನ್ನೂರ ಎಂಬತ್ತೊಂದು ಬಿದುರು ದಂಟುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.

ಪಾಂಡಾಗಳು ದಿನದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳು ಎಚ್ಚರವಿರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅವಕ್ಕೆ ತಿನ್ನುವುದೇ ಕೆಲಸ! ಆದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಪಮೀನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೇ ಪುಡಿಮಾಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಪಾಂಡಾ

ಎರಡರಿಂದ ನಾಲ್ಕುಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ತಿನ್ನುವುದು, ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಸಮಯ ಮಲಗುವುದು. ಮಲಗಿ ಎದ್ದಕೂಡಲೇ ಮತ್ತು ತಿನ್ನತೊಡಗುವುದು. ಹೀಗೆ ತಿನ್ನಲು ಮತ್ತು ಮಲಗಲು ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತಿಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದ ಕೂಡಲೆ ಮಲಗುವುದು. ತಿಂದುದು ಅರೆಬರೆ ಜೀರ್ಣವಾದ ಕೂಡಲೆ ಎದ್ದು ಮತ್ತು ತಿನ್ನುವುದು! ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಿ, ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೂ ಬಿದುರಿಗೂ ಇರುವ ನಂಟು! ಪಾಂಡಾಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದುರು ಬೆಳೆವುದೋ! ಇಲ್ಲವೆ, ಬಿದುರಿಗಾಗಿ ಪಾಂಡಾಗಳಿವೆಯೋ! ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮತ್ತು, ಹೀಗೆ ಪಾಂಡಾಗಳು ತಿನ್ನುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸೂರ್ಯ ಉದಯವಾಗುವ ಮತ್ತು ಮುಳುಗುವ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚುರುಕಾಗುತ್ತದೆಯಂತೆ. ಆಗ ಮುಂಗಾಲುಗಳು ಕೈಗಳಂತೆಯೂ, ಹಲ್ಲುಗಳು ಅರೆಯುವ ಗಾಣದಂತೆಯೂ ವೇಗವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ತಿಳಿಯಬೇಕಂತೆ. ಹಾಗೆ ತಿಂದು ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೆ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಮಂಜಿನ ಮರೆಯಲ್ಲೋ ಮಾಯವಾದಂತೆ ಕಾಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮಂಜಿನಿಂದ ಮಳೆಗೆ, ಮಳೆಯಿಂದ ಹಿಮಕ್ಕೆ-ಹೀಗೆ ಬದಲಾಗುವ ಹವಾಗುಣವೆಂದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ.

ಹೀಗೆ ಪಾಂಡಾಗಳು ಕಾಣದಂತಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ಗೊತ್ತೆ? ಬಿದಿರು ಮೆಳೆಗಳ ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಪೊದೆಹೊದರುಗಳಲ್ಲಿ ತೂರುವುದೆಂದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಬಹು ಸರಾಗ! ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದು ದಾಟುವುದೂ ಇವಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಂತೆ. ಹತ್ತಿಯಂತಹ ಮೆತ್ತನೆಯ ಪಾದಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇವು ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ಸಪ್ಪಳವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕಾಣೆಯಾದ ಪಾಂಡಾ ಹೋದುದೆಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದರೆ ಮಲಗಲು! ಆದರೆ ಮಲಗಲು ಇದೇ ಸ್ಥಳವೆಂದೇನು ನಿಗದಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲೇ ಮಲಗುತ್ತವೆ. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹಿಮವೇ ಹಾಸಿಗೆ! ಬೆನ್ನು ಒರಗಲು ಒಂದು ತುಂಡು ಮರ! ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಪಾಂಡಾಗಳು ಎಲ್ಲ ಮರೆತು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಹಿಮದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಚಳಿಯೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಮೈಮೇಲೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಒತ್ತಾದ ಕೂದಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಿಡುತ್ತದೆ.

ಪಾಂಡಾವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಮಾಡಿರುವ ಬೋನು

ವಿಕಾಂತ ಜೀವಿ ಪಾಂಡಾ

ಪಾಂಡಾಗಳು ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮಲಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಲಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಹೀಗೆ ನಿದ್ರಿಸುವಾಗ ಕಾಡಿನ ನೊಣಗಳು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತವೆಯಂತೆ. ಆಗ ಮುಂಗಾಲಿನಿಂದ ಆ ನೊಣಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಓಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿರುವಂತೆ ಉದ್ದವಾದ ಬಾಲವಾಗಲಿ, ಕಿವಿಗಳಾಗಲಿ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ನಿದ್ರೆ ತೆಗೆದು ಆಕಳಿಸಿ ಮೈಮುರಿದುಕೊಂಡು ಎದ್ದರೆ ತೀರಿತು. ಮರುಕ್ಷಣವೆ ಬಿದುರನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದು ಆರಂಭ! ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಕಾಣುವುದೇ ದುರ್ಲಭ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಏಕಾಂತ ಜೀವಿಗಳು. ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವುದೇ ಇವುಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಆಸೆ. ಆದುದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಇವುಗಳನ್ನು ಶಿಚುವಾನ್ ಅರಣ್ಯದ ಗಿರಿಶಿಖರಗಳ ಗುಟ್ಟು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ!

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಪಾಂಡಾಗಳು ತಾವಿರುವ ಅರಣ್ಯದ ಭಾಗದಿಂದ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಂದು ಪಾಂಡಾ ಓಡಾಡುವ ಪ್ರದೇಶ ಐದು ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅವೇ ಇಳಿಜಾರನ್ನು ಇಳಿಯುವುದೋ ಅಥವಾ ಏರುವುದೋ ಪಾಂಡಾಗಳಿಂದ ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವೇ ಒರಟಾದ ಬದುಗಳು, ಅವೇ ತೆವರುಗಳು! ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಅದೇ ಪಾಂಡಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಳೆಬರುತ್ತಿರಲಿ, ಹಿಮ ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿ, ದಾರಿ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿರಲಿ, ಪಾಚಿ ಕಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ಪೊದೆ ಹೊದರುಗಳಿರಲಿ! ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ತಪ್ಪಿ ಬೀಳುವುದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಪಾಂಡಾ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬರಬಾರದೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದರ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾಗಳು ಹೀಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೂ, ಸುಮಾರು ನೂರು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಿಲ್ಲ! ಗಂಡು ಪಾಂಡಾಗಳು ಹೀಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಸಂಧಿಸಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಸಂಧಿಸುವುದಾದರೆ

ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರವೇ. ಉಳಿದಂತೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಧಿಸಿದರೆ ಎರಡೂ ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಿರುಚಾಟ, ನರಳುವಿಕೆ, ಬೊಗಳಿಕೆ, ಕಚಪಚ ಇತ್ಯಾದಿ ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಶಬ್ದಮಾಡಿಯೇ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾ ತನ್ನ ಮೈಯನ್ನು ಮರಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿಗೋ ತಿಕ್ಕಿ ತಾನಿರುವುದನ್ನು ಗಂಡು ಪಾಂಡಾಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡು ಪಾಂಡಾಗಳು ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಘರ್ಜಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಡೆದಾಡುವುದುಂಟು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಸಂಧಿಸುವುದು ಮಾರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ. ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾ ಮರಿಹಾಕುವುದು ಆಗಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ನಡುವೆ. ಗರ್ಭಹೊತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾಗಳು ತೊಂಬತ್ತೇಳು ದಿನಗಳ ನಂತರ, ನೂರಾ ಅರವತ್ತೂರು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಮರಿಹಾಕಬಹುದು. ಮರಿಹಾಕಲು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಗುಹೆಯಂತಹ ಜಾಗವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮರದ ಪೊಟರೆಯನ್ನೋ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟುವ ಮರಿಗಳು ಪಾಟಲವರ್ಣದ ರಬ್ಬರ್ ಬೊಂಬೆಗಳಂತಿರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧ ಅಡಿ ಉದ್ದವಿದ್ದು ಸುಮಾರು ನೂರು ಗ್ರಾಂ ತೂಗುವ ಮರಿಗಳು ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹದಿನೆಂಟು ತಿಂಗಳು ತುಂಬುವ ತನಕ ಈ ಮರಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲಾರವು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಪಾಂಡಾ ಕೊಂಚ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದರೂ ಮರಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಏನೋ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾ ಎರಡು ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಾಯಲು ಬಿಡುತ್ತದೆ! ಆದರೆ ಎರಡೂ ಮರಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬ ತ್ರಾಸದಾಯಕವೆಂದು ತಾಯಿ ಪಾಂಡಾಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹೀಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮರಿಯನ್ನು ತಾಯಿಪಾಂಡಾ ಎಷ್ಟು ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು! ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಕ ಮರಿಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗದಂತೆ ತನ್ನ ಮುಂಗಾಲಿನ

ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ತಾನು ಕುಳಿತಿರಲಿ, ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರಲಿ ಅಥವಾ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಿ, ತನ್ನ ಮರಿಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆ ಮರಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ಪುಟ್ಟ ಮರಿ ತನ್ನಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಿರುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ! ಆಗ ನೊಂದ ಅದರ ತಾಯಿ ಅದನ್ನು ನೆಕ್ಕಿ ಸಂತೈಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಎದೆಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ದಿನಗಳ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಮರಿ ಓಡಾಡಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮರಿಯೂ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಖಾತ್ರಿ ಏನಿಲ್ಲ. ಪಾಂಡಾಮರಿಗಳ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಣ್ಣುಪಾಂಡಾ ಗರ್ಭಧರಿಸುವುದೂ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಂಡಾಗಳ ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ತುಂಬ ನಿಧಾನ. ಅಂದಮೇಲೆ ಪಾಂಡಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವೃದ್ಧಿಯೂ ನಿಧಾನವೇ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಗಾರರ ಮತ್ತು ಚೋರರ ಹಾವಳಿಗಳು ಬೇರೆ. ತಾವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಪಾಯಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ, ಪಾಂಡಾಗಳು ತುಂಬ ವರ್ಷಗಳು ಬದುಕುವಂತೆಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೃಗಾಲಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ಪಾಂಡಾ ಬದುಕಿದ ದಾಖಲೆಯುಂಟು.

ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅಪಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಪಾಯವುಂಟು. ಇದು ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಒಡ್ಡುವ ಒಂದು ಸವಾಲು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪಾಂಡಾಗಳ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರವಾದ ಬಿದುರು ನಾಶವಾಗುವುದು! ಅಂದರೆ, ಬಿದುರು ಹೂಬಿಟ್ಟು ತೆನೆಯೊಡೆದು ಕಾಳಾದರೆ ತೀರಿತು! ಅದು ಸತ್ತಂತೆಯೇ! ಈ ಘಟನೆ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆಯೂ ಏನೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಬಿದುರು ಒಮ್ಮೆಗೇ ಹೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಬಿದುರು ಹೂ

ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಎಲೆ-ದಂಟುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯವಾದ ಬಿದುರು ನಾಶವಾದಾಗ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಪಾಂಡಾಗಳು ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಆಚೆಯಿಂದಲೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡೇ ಬಂದಿವೆ! ಆದರೆ ಇಂದು ಮನುಷ್ಯನಿಂದಾಗಿಯೇ ಅವು ತಮ್ಮ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲ! ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಮೊರೆಯಿಡತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಎಂಟುನೂರು ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಈಗ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ. ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರಾ ಎಪ್ಪತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಬಿದುರು ನಾಶವಾದಾಗ ಚೀನೀ ಸರ್ಕಾರ ಪಾಂಡಾಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ತೀವ್ರಗಮನ ಹರಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ 'ವಿಶ್ವವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ ನಿಧಿ'ಯಿಂದಲೂ ಹಣ ದೊರಕಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರಾ ಎಂಬತ್ತರಲ್ಲಿ ಉಲಾಂಗ್ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಪಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಘೋಷಣೆ ಏನೆಂದು ಗೊತ್ತೇ? ಪಾಂಡಾಗಳು ಚೀನೀ ಜನರ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿಯೆಂದು ಮಾತ್ರವೇ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅವುಗಳು ಇಡೀ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಈ ಘೋಷಣೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಿದುರು ಹೂ ಬಿಡಬೇಕೆ! ಆಗ ಚೀನೀ ಸರ್ಕಾರ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿತು. ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ಜನರು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಆಗ ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನೂರಾರು ಪಾಂಡಾಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಪಾರ ಹಣವೂ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದವರು ಯಾರು ಗೊತ್ತೇ? ಚೀನಾ ದೇಶದ ಹೂ ಜಿಂಚು ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾದ ಜಾರ್ಜ್ ಶಾಲರ್ ಎಂಬುವವರು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಪಾಂಡಾತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವವರು. ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅಧ್ಯಯನ

ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಜೀವನದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ನಾವಿಂದು ಪಾಂಡಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿರುವ ಹಲವಾರು ಪಾಂಡಾಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಂತೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿಯೇ ಶಿಚುವಾನ್ ಪ್ರಾಂತದ ಇನ್ನುಳಿದ ಹನ್ನೊಂದು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳೂ ಆರಂಭವಾದುದು.

ಹೂ ಜಿಂಚು ಮತ್ತು ಜಾರ್ಜ್ ಶಾಲರ್ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆಸಿರುವ ಅಧ್ಯಯನ ತುಂಬ ದೀರ್ಘವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಕುಳಿತು ಓದುವುದೇ ಒಂದು ರೋಮಾಂಚಕ ಅನುಭವ! ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ವನ್ಯಮೃಗಗಳ ಜೀವನಕ್ರಮವೂ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವಂತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯ ಜೀವನ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆ. ಅವು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುವ ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಯೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಮನುಷ್ಯ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬದುಕಲು ನಮಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕಿನಷ್ಟೇ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಅರಿಯಬೇಕು.

ಪಾಂಡಾಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದೇ ದುರ್ಲಭ ಎನ್ನುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಅಹುದು, ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ಪಾಂಡಾಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಮೆಯಿದ್ದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಜೊತೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವವರು ಅಪಾರ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಲು ಸುಮ್ಮನೆ ಆದೀತೆ? ಇಂತಹ ಕಡೆ ಇಳಿದು ಹತ್ತುವುದೆಂದರೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಏದುಸಿರು ಬರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಋತುಗಳೊಂದಿಗೇ ಬದಲಾಗುವ ಹವಾಗುಣ ಹಲವು ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ

ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವವರೆಲ್ಲರೂ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇ ಅಲ್ಲ.

ಈಗಂತೂ ಶಿಚುವಾನ್ ಪ್ರಾಂತದ ಹನ್ನೆರಡು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಾ ರಕ್ಷಕರ ಗಸ್ತು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಯೆನ್ನದೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬೇಟೆಗಾರರು ಒಡ್ಡಿರುವ ಉರಲನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಂಡವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದು ಇವರ ಕೆಲಸ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಪಾಂಡಾ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದೂ ಇವರ ಕೆಲಸ. ಗಸ್ತು ತಿರುಗುವವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಯೇ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ, ಪಾಂಡಾಗಳೇನು ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲ. ಇವು ಮುಂಗಾಲಿನ ಪಂಜದಿಂದ ಬೀಸಿದರೆ ಎಂತಹ ಏಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಗೊತ್ತೆ? ಮಾಂಸ ಕಿತ್ತು ಒಂದು ರಕ್ತ ಚಲ್ಲಾಡುತ್ತದೆ! ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ಅನುಭವ ಆಗಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಪಾಂಡಾಗಳು ಅಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೂ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಅಪಾಯ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಉಳಿದಂತೆ ತಾವಾಯಿತು, ತಮ್ಮ ಅರಣ್ಯದ ಶಾಂತಿಯಾಯಿತು. ಅಂದಹಾಗೆ, ಪಾಂಡಾಗಳು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸುದ್ದಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರುಪದ್ರವಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಂದರೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತೆ?

ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರಾ ಎಂಬತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಜ್‌ಶಾಲರ್ ಮತ್ತು ಹೂ ಜಿಂಚು ಬಹುಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಪಾಂಡಾವನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪಾಂಡಾ ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ಜೀವಿಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆತಪ್ಪಿಸಿ ಅದರ ಕೊರಳಿಗೆ ರೇಡಿಯೋ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಮರಳಿ ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನೇ ರೇಡಿಯೋ ಸಂಜ್ಞೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಸರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ದಿನಕಳೆದಂತೆ ಈ ಪಾಂಡಾಕ್ಕೂ ಹೂ ಜಿಂಚು ಮತ್ತು ಜಾರ್ಜ್‌ಶಾಲರ್ ನಡುವೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಾಂಧವ್ಯ

ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ಪಾಂಡಾವನ್ನು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವುದು

ವರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಪಾಂಡ ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಜೆನ್ ಜೆನ್ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಚೀನೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜೆನ್ ಜೆನ್ ಎಂದರೆ ಬಂಗಾರದಂತಹ ಅಥವಾ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು ಎಂದರ್ಥ! ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿಸಿದಾಗ ಇದರ ತೂಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆಗ ಅದು ಎಂಬತ್ತು ಕಿಲೋ ಗ್ರಾಂ ತೂಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಉದ್ದ ಐದು ಇಂಚು. ಬಾಲವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅರವತ್ತೈದು ಇಂಚುಗಳು ಮಾತ್ರ.

ಈ ಜೆನ್ ಜೆನ್ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ರೇಡಿಯೋ ಪಟ್ಟಿ ಪಾಂಡಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧನವಾಯಿತು. ಅದರ ಆರೋಗ್ಯ, ನಾಡಿಮಿಡಿತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಅದು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರವಿರುವ ಸಮಯವಂತೂ ನಿಖರವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಅದು ಸಂಚರಿಸುವ ಮಾರ್ಗ, ದಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ದೂರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಈ ಜೆನ್ ಜೆನ್ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿತು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಬದುಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಈ ಜೆನ್ ಜೆನ್ ಕೂಡ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಹಾಗೆ ಸತ್ತಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದರು. ಈ ಅಪೂರ್ವ ಪಾಂಡಾದ ನೆನಪು ಹೂ ಜಿಂಚು ಮತ್ತು ಜಾರ್ಜ್ ಶಾಲರ್‌ರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಕಾಡಿತು. ಹೀಗೆಂದು ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂದಹಾಗೆ, ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಜಗಿದು ಪುಡಿಪುಡಿ ಮಾಡಿ ನುಂಗಿದುದು ಈ ಜೆನ್ ಜೆನ್ ಪಾಂಡಾವೇ! ಹಾಗೆ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ದಾಂಧಲೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಗೊತ್ತೇ? ಅದನ್ನು ಉಪಾಯವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬೋನಿಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು! ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹದಿನೈದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಆಚೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರು! ಆದರೆ ಈ ಜೆನ್ ಜೆನ್ ಬಿಟ್ಟು ಕಡೆಯೇ ವಾಸಮಾಡ ತೊಡಗಿತು ಎಂದುಕೊಂಡಿರಾ? ಇಲ್ಲ. ಮೂರುವಾರದ ಬಳಿಕ ತನ್ನ

ಮೂಲ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದಿತು! ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಅರಿವು ಮೂಡಿತೋ! ಏನೆಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತೋ! ಅದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡಲಿಲ್ಲ. ಶಿಬಿರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ತಿಂಡಿಗೆ ಆಸೆ ಪಡಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ತನ್ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆಹಾರವಾದ ಬಿದುರನ್ನೇ ತಿನ್ನತೊಡಗಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಅದು ಮರಿಹಾಕಿದುದು! ಮರಿ ಹಾಕಿದ ಎರಡು ಬಾರಿಯೂ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದೇ ಮರಿಯೊಂದಿಗೆ ಅದು ಇದ್ದುದನ್ನು ಹೂಜಿಂಚು ಮತ್ತು ಜಾರ್ಜ್ ಶಾಲರ್ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಕಂಡದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಮರಿಗಳು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಾದುದು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮರಿಗಳು ಸತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಇವರು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರಾ ಮೂವತ್ತಾರಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರು ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಷ್ಟೇ ನೋಡಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಓದಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರಾ ಮೂವತ್ತಾರು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಹದಿನೆಂಟನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಒಂದು ಪಾಂಡಾ ಅಮೇರಿಕಾದ ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿ ಮಾಡಿತು! ಇದರ ಹೆಸರು ಸುಲಿನ್ ಎಂದು. ಇದು ಮೊದಲಾಗಿ ಈಗ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳ ಕೆಲವು ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂತಹ ಮೃಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ನೋಡಲೆಂದೇ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ನಿತ್ಯವೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಸುಂದರ ವನ್ಯಮೃಗಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ. ಮೊದಮೊದಲು ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕುವುದು ಕಷ್ಟವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಪಾರವಾಗಿ ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಿರುವ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಹವೆಯನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಶ್ರಮದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದು ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮರಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ಒಂದು ಸಾಹಸವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ

ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಂಡಾಮರಿಗಳು ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಅಂದಾಜಿದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗವಷ್ಟೇ ಬದುಕಿ ಉಳಿದಿರಬಹುದು.

ಚೀನಾದೇಶದ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯಾದ ಪಾಂಡಾಕ್ಕೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಇತಿಹಾಸವೇ ಇದೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಚೀನಾದೇಶವನ್ನು 'ಚೌ' ಎಂಬ ಮನೆತನದ ಅರಸರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಒಂದೆರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ತಮಾಷೆಯೆಂದರೆ, ಆಗ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಚೀನೀಯರು 'ಪೀ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು! ಮತ್ತೆ ಇದಾದನಂತರ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಂಡಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಪಾಂಡಾವನ್ನು ಕುರಿತು ಇದು ಕರಡಿಯನ್ನು ಹೋಲುವ ಕಪ್ಪು-ಬಿಳಿ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಪಾಂಡಾಗಳು ಇದ್ದ ಪ್ರದೇಶ ಯಾಡೋ ಪ್ರಾಂತವೆಂದೂ, ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ತಾಮ್ರವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದು ದೂರಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಪಾಂಡಾಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಡಿಗೇಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಹೀಗೆನ್ನಲು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು! ಮತ್ತೆ, ಆಗ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಗೊತ್ತೆ! ? 'ಮೋ' ಎಂದು! ಹೀಗೆ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಾಂಡಾ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಧುನಿಕ ಹೆಸರು.

ಆದರೂ ಕೆಲವರು ಚೀನೀಯರು ಈಗಲೂ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು 'ಡಾಕ್ಸಿಯೋ ಮಾನ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಅಂದರೆ ಕರಡಿಯಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕು ಎಂದು! ಹಾಗಾದರೆ ಪಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಣ್ಣಕರಡಿ ಎನ್ನಬಹುದೆ? ಇಲ್ಲ, ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪಾಂಡಾಗಳು ಪಾಂಡಾಗಳೇ! ಆದರೆ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಪಾಂಡಾಗಳು ಮತ್ತು ಕರಡಿಗಳು ಒಂದು ಮೂಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ನೀ ಹೀಂಗ ನೋಡಬೇಡ ನನ್ನ”

ಇದೇನೇ ಇರಲಿ, ದೈತ್ಯಪಾಂಡಾಗಳು ಮಾತ್ರ ಜೀವಜಗತ್ತಿನ ಅಪೂರ್ವ ವನ್ಯಮೃಗಗಳು. ಚೀನಾದೇಶದ ಶಿಚುವಾನ್ ಪ್ರಾಂತದ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಅಪಾರ ಶಾಂತಿಯ ಸಂಕೇತಗಳು. ಅವನತಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತಿರುವ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಜೀವಿಗಳು. ಈ ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ, ಅವುಗಳಿಂದ ನಾವು ಕಲಿಯ ಬೇಕಾದುದು ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ. ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರೂ, ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ವೃಥಾ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದ ಅವುಗಳ ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯ ಜೀವನ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳೂ ಬದುಕಿ ಬಾಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮಾನವರಾದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮ್ಮ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಬದುಕಲು ಬಿಡಿ ಎಂಬುದೇ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವ ಪಾಂಡಾಗಳ ಮೊರೆ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಪದವಿ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ವಿಭಾಗ'ವನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಇದರ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ. ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುವ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂತಸದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ನಾಡಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರನ್ನು, ಭಾಷಾತಜ್ಞರನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಲಹೆ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಯಿತು. ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಸ್ತು, ಭಾಷೆ, ಮುದ್ರಣ ವಿನ್ಯಾಸ, ಚಿತ್ರಗಳ ಮಹತ್ವ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮಿತಿಯು ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚಿಸಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮಾದರಿ, ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾಷಾತಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನುಭವಿ ಕ್ಷೇತ್ರಸಹಾಯಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವವರಿಂದ ಅದರ ಗುಣದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು; ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಾಯಕರು ನೀಡಿದ್ದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ನವಸಾಕ್ಷರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಲಾಯಿತು; ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಲಾವಿದರು ವಿಷಯಗಳಿಗೊಪ್ಪುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನವಸಾಕ್ಷರರ ಬಳಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಅವರ ಮುಂದೆ ಪರಿಸಿ ನಂತರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೇ ಹೊರತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ. ನೃಪತುಂಗ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು "ಚದುರರ್ ನಿಜದಿಂ ಕುರಿತೋದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್". ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ವಿವೇಕದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಜನ ಚದುರರು. ಹೀಗೆಂದು ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಷರದಲಿತರನ್ನಾಗಿಯೂ ಉಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಕಲಿಸುವ ಹೊಣೆ ಸರ್ಕಾರಗಳ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಕ್ಷರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕಲಿತವರು ಮರೆಯದಂತೆ, ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನಾಡಿನ ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪತಾಳಿದೆ. ನವಸಾಕ್ಷರರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವ ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಪಾಲ್ಗೊಂಡವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳು. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಲೂಕೋಸ್ ವಲ್ಲತ್ತರೈ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಓದುಗರು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಕುಲಪತಿಗಳು
